

ΓΡΑΦΕΙΟ ΣΥΝΔΕΣΜΟΥ
ΣΚΟΠΙΑ
ΓΡΑΦΕΙΟ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΙ ΕΜΠΟΡΙΚΩΝ ΥΠΟΘΕΣΕΩΝ

ΕΝΗΜΕΡΩΤΙΚΟ ΔΕΛΤΙΟ Τεύχος 28

Επισκόπηση οικονομικών, εμπορικών και επιχειρηματικών
ειδήσεων για την πΓΔΜ

Επιμέλεια: Π. Λάρδα, Σύμβουλος ΟΕΥ Α΄

Σύνταξη: Π. Λάρδα, Σύμβουλος ΟΕΥ Α΄
Μ. Χαροκόπος, Γραμματέας ΟΕΥ Α΄

-Ιανουάριος 2019-

Περιεχόμενα

1. Επιχειρηματική δραστηριότητα	4
1.1 Ενέργεια και Ορυκτά	4
-Δημόσιος διαγωνισμός επιλογής Προμηθευτή Καθολικής Υπηρεσίας για την αγορά ηλεκτρικής ενέργειας της πΓΔΜ: Υποβολή προσφορών από εταιρεία διανομής ηλεκτρικής ενέργειας 'EVN' και κρατική εταιρεία παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας 'ELEM'	4
-EKOSVEST: Αίτημα για πιο ανταγωνιστικό σύστημα υποστήριξης των ΑΠΕ	4
-Εξελίξεις σχετικά με την κατασκευή δια-συνδετήριου αγωγού Ελλάδας – πΓΔΜ (ΔΕΣΦΑ – 'MER')	4
1.2 Κατασκευές, δομικά υλικά και Real Estate	5
-Εξελίξεις στην κατασκευή του αυτοκινητοδρόμου Σκοπίων - Blace (σύνορα πΓΔΜ - Κοσόβου)	5
-Εντατικοποίηση των εργασιών για τον αυτοκινητόδρομο Kicevo - Ohrid	5
1.3 Τραπεζικός Τομέας & Χρηματιστηριακή αγορά	5
-Πώληση κρατικών τίτλων της πΓΔΜ ύψους 30,6 εκατ. ευρώ	5
-Στο χρηματιστήριο αξιών της πΓΔΜ τα κρατικά ομόλογα από το 2019	5
-Τροποποιήσεις στον τραπεζικό νόμο προβλέπουν την αυτόματη ενημέρωση του Γραφείου Δημοσίων Εσόδων για τις κινήσεις των τραπεζικών λογαριασμών των πολιτών για φορολογικούς σκοπούς	6
1.4 Αγροτικός τομέας και τομέας τροφίμων	6
-BEKTESHI: Ο νόμος για τις υπαίθριες πράσινες αγορές θα τεθεί σε ισχύ την 1 ^η Ιανουαρίου 2019	6
-23 ελκυστικά κρατικά οικόπεδα για αγροτική εκμετάλλευση μισθώνει η Κυβέρνηση	6
-Οι αγρότες υποχρεούνται να εγγραφούν ηλεκτρονικά για την πληρωμή του φόρου εισοδήματος φυσικών προσώπων σύμφωνα με τον νέο Νόμο	7
1.5 Βιομηχανικός Τομέας	7
-Η απόφαση της ΕΕ για την επιβολή ποσοστώσεων στις εισαγωγές χάλυβα και αλουμινίου στην ευρωπαϊκή αγορά προκαλούν ζημιές 100 εκατ. ευρώ στην οικονομία της πΓΔΜ	7
1.6 Τομέας Μεταφορών & Επικοινωνιών	7
-Κατοχύρωση στην Wizz Air της επιδότησης αερομεταφορέα κατόπιν δημόσιας πρόσκλησης υποβολής αιτήσεων για διενέργεια νέων δρομολόγιων από Σκοπιά και Αχρίδα	7
-Εξελίξεις στην κατασκευή κοινού σιδηροδρομικού σταθμού σε συνοριακή διάβαση Tabanovce/ Prešeno 8	
-Ποιότητας παρεχόμενων υπηρεσιών της Ταχυδρομικής Υπηρεσίας της πΓΔΜ	8
1.7 Τομέας Υγείας & Περιβάλλοντος	8
-Απαγόρευση χρήσης άνθρακα από νοικοκυριά για μείωση της ατμοσφαιρικής ρύπανσης	8
-Δωρεάν μάσκες στους χρόνια πάσχοντες για την προστασία τους από την ρύπανση	8
-Απαγόρευση σχολικών εκδρομών στις μολυσμένες περιοχές Pelenica, Drachevo	8
-Ekosvest: Όχι στην κατασκευή μικρών Υ/Η σταθμών σε προστατευόμενες περιοχές και εθνικά πάρκα	9
1.8 Άλλες ειδήσεις επιχειρηματικού ενδιαφέροντος	9
-Νέα φορολογική νομοθεσία στην πΓΔΜ (από 1 ^η Ιανουαρίου 2019)	9
-Επιχειρήσεις ελληνικών και μεικτών συμφερόντων μεταξύ πιο κερδοφόρων επιχειρήσεων στην πΓΔΜ	9
-Ο ελάχιστος μισθός καλύπτει ένα τρίτο του κόστους της ζωής στην πΓΔΜ	10
2. Οικονομικές ειδήσεις	10
-Στο 3% ο ρυθμός αύξησης του ΑΕΠ της πΓΔΜ (γ' τρίμηνο 2018)	10
-Έγκριση προϋπολογισμού 2019 από τη Βουλή της πΓΔΜ	10
3. Διεθνείς Οικονομικές Σχέσεις	11
-Βουλγαρική αναπτυξιακή βοήθεια συνολικού ύψους περίπου 900 χιλ Ιενα προς χώρες Βαλκανίων και Καυκάσου	11

4. Ευρωπαϊκή προοπτική	11
-Εθνική Επιτροπή Επενδύσεων πΓΔΜ (Σκόπια, 28 Νοεμβρίου 2018)	11
-Συνάντηση Συντονισμού Δωρητών για την ατμοσφαιρική ρύπανση στην πΓΔΜ (Σκόπια 10.12.2018)	12
-Συνάντηση Zaev-Mogherini: Βήματα προόδου στη διαδικασία της ευρω-ολοκλήρωσης	12
5. Ειδήσεις γενικού ενδιαφέροντος	13
-Δείκτη Διαβατηρίων 2018: 36 ^η θέση η πΓΔΜ στην παγκόσμια κατάταξη (visa-free)	13
-Έρευνα CИКP: 77% των νέων θέλουν να μεταναστεύσουν	13
-Μείωση των χρεώσεων για συμβολαιογραφικές υπηρεσίες και υπηρεσίες εκτέλεσης προβλέπουν οι τροποποιήσεις των σχετικών νόμων	13
6. Εκδηλώσεις και εκθέσεις	14
-«KALIMERA Food Festival»: Ελληνικό brunch με την κοινότητα των οικονομικών διπλωματών στην πΓΔΜ (Σκόπια, 12.12.2018)	14

Σημειώσεις:

1. Σε περίπτωση αναδημοσίευσης, παρακαλείστε όπως αναφέρεται η πηγή.
2. Εφ' όσον δεν επιθυμείται πλέον να λαμβάνεται τα Ενημερωτικά Δελτία του Γραφείου ΟΕΥ-Σκοπίων, παρακαλείστε όπως αποστείλετε σχετικό μήνυμα στο ηλεκτρονικό ταχυδρομείο μας. (ecocom-skopje@mfa.gr)

1. Επιχειρηματική δραστηριότητα

1.1 Ενέργεια και Ορυκτά

-Δημόσιος διαγωνισμός επιλογής Προμηθευτή Καθολικής Υπηρεσίας για την αγορά ηλεκτρικής ενέργειας της πΓΔΜ: Υποβολή προσφορών από εταιρεία διανομής ηλεκτρικής ενέργειας 'EVN' και κρατική εταιρεία παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας 'ELEM'

Η επιτροπή διεξαγωγής του διαγωνισμού επιλογής Προμηθευτή Καθολικής Υπηρεσίας για την αγορά ηλεκτρικής ενέργειας της πΓΔΜ ανακοίνωσε στις 13 Δεκεμβρίου 2018, ότι προσφορές υπέβαλαν δύο οικονομικοί φορείς, η αυστριακών συμφερόντων κοινοπραξία 'EVN AD' και 'EVN Electrosnabduvanje' και η εταιρεία 'ELEM Trade', θυγατρική της κρατικής 'ELEM'. Η 'EVN' λειτουργεί στην αγορά ηλεκτρικής ενέργειας της πΓΔΜ ως διαχειριστής του μεγαλύτερου μέρους του δικτύου διανομής και (μέσω της 'EVN Electrosnabduvanje') ως προμηθευτής της πλειονότητας των μικρών και μεσαίων καταναλωτών. Η 'ELEM' δραστηριοποιείται στην παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας και δεν διαθέτει εμπειρία στον τομέα της εμπορίας ηλεκτρικής ενέργειας. Σημειώνεται ότι ο νέος ενεργειακός νόμος της πΓΔΜ προβλέπει ότι η 'ELEM' θα λειτουργήσει, τουλάχιστον για την επόμενη πενταετία, ως πυλώνας προστασίας της χαμηλής τιμής της ηλεκτρικής ενέργειας για τα νοικοκυριά, καθώς από τον Ιανουάριο του 2019 (οπότε απελευθερώνεται η εγχώρια αγορά) θα διαθέτει το 80% της παραγωγής της στον Προμηθευτή Καθολικής Υπηρεσίας (ποσοστό το οποίο θα μειώνεται σταδιακά για να περιοριστεί στο 30% το 2025). Ενδεχόμενη επιλογή της θυγατρικής της 'ELEM Trade' ως Προμηθευτή Καθολικής Υπηρεσίας επιτρέπεται από τον ενεργειακό νόμο, αλλά δεν αποκλείεται να εγείρει ερωτήματα ως προς τον έλεγχο που θα είναι σε θέση να ασκεί η μητρική 'ELEM' στη λειτουργία του Προμηθευτή Καθολικής Υπηρεσίας και κατ' επέκταση στην αγορά ηλεκτρικής ενέργειας της πΓΔΜ. Το μέγιστο χρονικό διάστημα αξιολόγησης των προσφορών είναι 86 μέρες. Εφ' όσον δοθεί η έγκριση της επιτροπής του διαγωνισμού, η κοινοπραξία υπό την 'EVN' και η 'ELEM Trade' θα κληθούν να συμμετάσχουν σε ηλεκτρονικό πλειστηριασμό για την τελική επιλογή του Προμηθευτή Καθολικής Υπηρεσίας.

-EKOSVEST: Αίτημα για πιο ανταγωνιστικό σύστημα υποστήριξης των ΑΠΕ

Στο πλαίσιο του σχεδιασμού της Κυβέρνησης ενός νέου διατάγματος που αφορά στα μέτρα στήριξης για την παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές ενέργειας (ΑΠΕ), η περιβαλλοντική ΜΚΟ της πΓΔΜ «Ekosvest», μέλος του Ευρωπαϊκού Γραφείου Περιβάλλοντος (EEB), κάλεσε τη χώρα να σταματήσει την επιδότηση νέων παραγωγών ΑΠΕ, μέσω της αγοράς ηλεκτρικής ενέργειας σε εγγυημένη τιμή. Ισχυρίζεται ότι η Κυβέρνηση θα πρέπει να μεταβεί σε ένα πιο ανταγωνιστικό σύστημα, με χαμηλότερο κόστος για τους τελικούς καταναλωτές. Σύμφωνα με την Ekosvest, η πρόθεση να συνεχιστεί η πληρωμή εγγυημένων τιμών σε νέους σταθμούς ηλεκτροπαραγωγής βρίσκεται σε αντίθεση με τους κανόνες της ΕΕ. Η πΓΔΜ είναι υποχρεωμένη να συμμορφώνεται με τη νομοθεσία της ΕΕ για τον ανταγωνισμό στο πλαίσιο της συνθήκης για την Ενεργειακή Κοινότητα και της Συμφωνίας Σταθεροποίησης και Σύνδεσης με την ΕΕ, ενώ έχει λάβει βοήθεια από την EBRD και την USAID για να προχωρήσει προς ένα νέο σύστημα κινήτρων. Το νέο σχέδιο διάταξης περιλαμβάνει δημοπρασίες για μεγαλύτερα αιολικά πάρκα και πάρκα ηλιακής ενέργειας αλλά αφήνει αμετάβλητο το σύστημα τιμολογίων τροφοδοσίας (feed-in tariff system) για υδροηλεκτρικούς σταθμούς ισχύος μέχρι 10 MW, αιολικά πάρκα έως 50 MW και εγκαταστάσεις βιομάζας και βιοαερίου μέχρι 1 MW. Η Ekosvest ζητά επίσης δημόσια διαβούλευση για τη νέα νομοθεσία, λαμβάνοντας υπόψη τη δυναμική σημασία της για το περιβάλλον και το κόστος των νοικοκυριών.

-Εξελίξεις σχετικά με την κατασκευή δια-συνδετήριου αγωγού Ελλάδας – πΓΔΜ (ΔΕΣΦΑ – 'MER')

Μεταξύ των έργων προς χρηματοδότηση, τα οποία η Κυβέρνηση της πΓΔΜ σχεδιάζει να υποβάλει στο πλαίσιο της 4^{ης} πρόσκλησης υποβολής προτάσεων του WBIF, είναι το τμήμα του δια-συνδετήριου αγωγού φυσικού αερίου, εντός του εδάφους της πΓΔΜ, το οποίο σύμφωνα με την εταιρεία αξιοποίησης ενεργειακών πόρων της πΓΔΜ, 'MER' θα έχει μήκος 68 χλμ. Η διάμετρος του αγωγού θα είναι 28" και η ετήσια χωρητικότητά του 2,8 δισ. κ.μ. (bcm). Το αίτημα χρηματοδότησης ανέρχεται σε 12,63 εκατ. ευρώ, ενώ το υπόλοιπο κόστος κατασκευής του αγωγού εντός πΓΔΜ σχεδιάζεται να καλυφθεί από δάνειο της Ευρωπαϊκής Τράπεζας Επενδύσεων και εθνικούς πόρους. Ο συνολικός προϋπολογισμός του αγωγού που έχει ενταχθεί στον κατάλογο Έργων Αμοιβαίου Ενδιαφέροντος (PMI) της Ενεργειακής Κοινότητας, ανέρχεται στα 50 εκατ. ευρώ.

Η μελέτη εφικτότητας για τον αγωγό αναμενόταν να ολοκληρωθεί στο τέλος 2018, ενώ η 'MER' έχει υποβάλει αίτημα παροχής τεχνικής βοήθειας μέσω CONNECTA (Technical Assistance to Connectivity in the Western Balkans) για την κατάρτιση της μελέτης περιβαλλοντικών και κοινωνικών επιπτώσεων και του βασικού σχεδίου. Βάσει του υφιστάμενου σχεδιασμού, η προκήρυξη του διαγωνισμού κατασκευής του έργου τοποθετείται στα τέλη του 2019 και η κατασκευαστική περίοδος εκτείνεται χρονικά μεταξύ 2020 και 2021. Σύμφωνα με τη Διοίκηση της 'MER', το επίπεδο της ζήτησης φυσικού αερίου στην πΓΔΜ αναμένεται να αυξηθεί σημαντικά το επόμενο χρονικό διάστημα, καθώς η κατασκευή του δικτύου μεταφοράς φυσικού αερίου της χώρας βαίνει σταδιακά προς ολοκλήρωση. Συγκεκριμένα, ως προς το τμήμα Klečonca - Negotino, το σκέλος Klečonca - Štir έχει ολοκληρωθεί και το Štir - Negotino προβλεπόταν να παραδοθεί έως το τέλος του 2018. Τα τμήματα Negotino - Μοναστήρι και Skorje - Tetovo - Gostivar σχεδιάζεται να έχουν ολοκληρωθεί έως τα τέλη του 2020.

[\(Επιστροφή στα Περιεχόμενα\)](#)

1.2 Κατασκευές, δομικά υλικά και Real Estate

-Εξελίξεις στην κατασκευή του αυτοκινητοδρόμου Σκοπίων - Blace (σύνορα πΓΔΜ - Κοσόβου)

Το έργο κατασκευής του αυτοκινητοδρόμου (συνολικού μήκους 12,5 χλμ.), το οποίο βρίσκεται σε φάση σχεδιασμού (κατάρτιση μελέτης περιβαλλοντικών επιπτώσεων, αναλυτικών σχεδίων και τευχών δημοπράτησης) έχει χωριστεί σε δύο τμήματα: (i) Blace - Stenkovec (μήκους 1,9 χλμ. και προϋπολογισμού 10 εκατ. ευρώ) χρηματοδοτούμενο από την κρατική εταιρεία αυτοκινητοδρόμων και (ii) Stenkovec - Σκόπια (μήκους 10,6 χλμ. και προϋπολογισμού 100 εκατ. ευρώ). Η Κυβέρνηση της πΓΔΜ σχεδιάζει να το υποβάλει στο πλαίσιο της 4^{ης} πρόσκλησης υποβολής προτάσεων του WBIF. Το αίτημα χρηματοδότησης ύψους 26,7 εκατ. ευρώ αφορά στο δεύτερο σκέλος του έργου, το κόστος του οποίου σχεδιάζεται να καλυφθεί και από δάνειο ύψους 73 εκατ. ευρώ που θα χορηγήσει η EBRD.

-Εντατικοποίηση των εργασιών για τον αυτοκινητόδρομο Kicevo - Ohrid

Σύμφωνα με δηλώσεις του Υπουργού Μεταφορών & Επικοινωνιών κ. Sugareski, κατά την επόμενη οικοδομική περίοδο, οι εργασίες την κατασκευή του αυτοκινητοδρόμου Κίτσεβο - Αχρίδας θα ενταθούν, διότι ξεπεράστηκε το πρόβλημα της χρηματοδότησης, καθώς και όλα τα άλλα θέματα που εμπόδισαν την κατασκευή αυτού του αυτοκινητοδρόμου.

[\(Επιστροφή στα Περιεχόμενα\)](#)

1.3 Τραπεζικός Τομέας & Χρηματιστηριακή αγορά

-Πώληση κρατικών τίτλων της πΓΔΜ ύψους 30,6 εκατ. ευρώ

Το Υπουργείο Οικονομικών της πΓΔΜ εξασφάλισε 1,89 δισ. δηνάρια (ήτοι 34,9 εκατ. δολάρια / 30,6 εκατ. ευρώ) από την πώληση τριών εκδόσεων βραχυπρόθεσμων κρατικών τίτλων, σύμφωνα με δήλωση της Κεντρικής τράπεζας της χώρας (NBRM). Το Υπουργείο Οικονομικών διέθεσε στην αγορά μονοετούς διάρκειας κρατικούς τίτλους (T-bills) αξίας 1,29 δισ. δηναρίων, διετούς διάρκειας κρατικούς τίτλους αξίας 450 εκατ. δηναρίων και διετούς διάρκειας έντοκα γραμματεία δημοσίου (T-notes) αξίας 150 εκατ. δηναρίων ανέφερε η Κεντρική Τράπεζα. Η Κεντρική Τράπεζα πωλεί κρατικά αξιόγραφα για λογαριασμό του Υπουργείου Οικονομικών μέσω προσφορών σε όγκο, των οποίων η τιμή και το κουπόνι καθορίζονται εκ των προτέρων και οι πρωτογενείς αντιπρόσωποι υποβάλλουν προσφορές μόνο με ποσά.

-Στο χρηματιστήριο αξιών της πΓΔΜ τα κρατικά ομόλογα από το 2019

Ο Υπουργός Οικονομικών κ. Dragan Tendonovski και ο Διευθυντής του Χρηματιστηρίου της πΓΔΜ κ. Ivan Steriev υπέγραψαν, στις 19.12.2018, συμφωνία για την εισαγωγή των κρατικών ομολογών στο Χρηματιστήριο Αξιών της πΓΔΜ, αρχής γενομένης από τις αρχές του 2019. Το γεγονός αυτό αναμένεται να καταστήσει διαθέσιμα τα κρατικά χρεόγραφα σε μεγαλύτερο αριθμό επενδυτών, τόσο εγχώριων όσο και ξένων. Ο Υπουργός Tendonovski ανέφερε ότι η πΓΔΜ ακολούθησε τα βήματα όλων των ανεπτυγμένων χωρών με λειτουργικές χρηματιστηριακές αγορές, κάνοντας ένα σημαντικό βήμα προόδου και τόνισε ότι, εκτός από την καλά αναπτυγμένη πρωτογενή αγορά, θα πρέπει, επίσης, να προωθηθεί η ανάπτυξη και της δευτερογενούς αγοράς. Από τις αρχές του 2019, τα κρατικά χρεόγραφα της πΓΔΜ θα διατεθούν σε περισσότερους επενδυτές και μέσα από την κοινή πλατφόρμα των χρηματιστηριακών αγορών της περιοχής, θα είναι διαθέσιμα στο επενδυτικό κοινό από την περιοχή, καθώς και την Ευρώπη.

Επιπλέον, αυτό θα καταστήσει τις τιμές πιο “ορατές” και θα εξασφαλίσει μεγαλύτερη διαφάνεια, ενώ ο εντονότερος ανταγωνισμός, εφ’ όσον συνεχιστεί η ζήτηση, θα βοηθήσει επίσης στην διαμόρφωση καλύτερων τιμών, που είναι και το ζητούμενο, ανέφερε ο κ. Τενδονσκι. Περίπου 130 κρατικά ομόλογα ονομαστικής αξίας 900 εκατ. ευρώ (περίπου 1.082 εκατ. δολ. ΗΠΑ) θα εισαχθούν αρχικά με επιτόκια μεταξύ 0,9% και 5,3%.

-Τροποποιήσεις στον τραπεζικό νόμο προβλέπουν την αυτόματη ενημέρωση του Γραφείου Δημοσίων Εσόδων για τις κινήσεις των τραπεζικών λογαριασμών των πολιτών για φορολογικούς σκοπούς

Διαφωνίες προκάλεσαν οι τροποποιήσεις στον τραπεζικό νόμο που ζητούνται στη Βουλή, σύμφωνα με τις οποίες προβλέπεται η αυτόματη ενημέρωση του Γραφείου Δημοσίων Εσόδων (PRO) για τις όλες τις κινήσεις στους τραπεζικούς λογαριασμούς των πολιτών στην πΓΔΜ, από το επόμενο έτος. Ο βουλευτής του VMRO-DPMNE, κ. Ilija Dimovski ανέφερε ότι οι αλλαγές στο νόμο θίγουν την ιδιωτικότητα των πολιτών και ζήτησε να μην εγκριθούν οι τροποποιήσεις του νόμου με συντομευμένη διαδικασία, αλλά αυτό δεν έγινε αποδεκτό. Ο κ. Dimovski δήλωσε ότι η λύση αυτή παραβιάζει προσωπικά δεδομένα των πολιτών που κατοχυρώνεται από το Σύνταγμα και πως κάθε υπάλληλος σε μια τράπεζα ή στο Γραφείο Δημοσίων Εσόδων θα έχει στη διάθεσή του στοιχεία σχετικά με την οικονομική κατάσταση των πολιτών, ενώ υπογράμμισε ότι το PRO δεν μπορεί να έχει γνώση των λογαριασμών των πολιτών, χωρίς δικαστική εντολή. Οι εκπρόσωποι του PRO αμφισβήτησαν ότι οι αλλαγές στο νόμο θα παραβιάσουν την ιδιωτική ζωή των πολιτών, σημειώνοντας ότι το PRO θα χρησιμοποιήσει τα δεδομένα αποκλειστικά για φορολογικούς σκοπούς. Εκπρόσωποι του Υπουργείου Οικονομικών δήλωσαν ότι τα προσωπικά δεδομένα των πολιτών θα προστατεύονται στον μέγιστο βαθμό, σημειώνοντας ότι οι τροποποιήσεις του νόμου για τις τράπεζες και για το PRO εναρμονίστηκαν με τη Διεύθυνση Προστασίας Προσωπικών Δεδομένων.

(Επιστροφή στα Περιεχόμενα)

1.4 Αγροτικός τομέας και τομέας τροφίμων

-BEKTESHI: Ο νόμος για τις υπαίθριες πράσινες αγορές θα τεθεί σε ισχύ την 1^η Ιανουαρίου 2019

Το Οικονομικό Επιμελητήριο ζητά από την Κυβέρνηση την αναβολή της έναρξης λειτουργίας του νόμου για τις υπαίθριες πράσινες αγορές που ψηφίστηκε το 2018, με βάση τον οποίο οι πωλητές των αγορών που λαμβάνουν συντάξεις ή διαθέτουν εισόδημα από άλλες πηγές, δεν θα έχουν τη δυνατότητα να μισθώνουν πάγκους από την αρχή του επόμενου έτους. Ειδικότερα, το Κόμμα των Συνταξιούχων επιδιώκει να καθυστερήσει η έναρξη του νέου νόμου για τις πράσινες αγορές για τουλάχιστον τρεις μήνες. Ο νόμος απαγορεύει ακόμη και τους συνταξιούχους που καλλιεργούν γεωργικά προϊόντα στο σπίτι να πωλούν το πλεόνασμα σε υπαίθριες πράσινες αγορές. Ο Υπουργός Οικονομίας κ. Bekteshi ανέφερε ότι ενημερώθηκε για τις προτάσεις και τα αιτήματα, τα οποία και θα εξεταστούν και εφ’ όσον εντοπιστούν ελλείψεις του νόμου, θα προταθούν αλλαγές. Ωστόσο, υπογράμμισε ότι είχε δοθεί η δυνατότητα διαβουλεύσεων πριν τη ψήφιση του νόμου και ότι πλέον, νόμος θα πρέπει να τεθεί σε ισχύ από 1/1/2019. Εφ’ όσον παραστεί ανάγκη τροποποιήσεων, αυτές θα συζητηθούν μετά τα τέλη Ιανουαρίου ή και αργότερα, λόγω πλήρους ημερήσιας διάταξης του Κοινοβουλίου.

-23 ελκυστικά κρατικά οικόπεδα για αγροτική εκμετάλλευση μισθώνει η Κυβέρνηση

Η Κυβέρνηση προτίθεται να εκμισθώσει 23 «ελκυστικά» κρατικά οικόπεδα, ήτοι γεωργική γη κατάλληλη για την καλλιέργεια διαφόρων γεωργικών προϊόντων. Το μικρότερο οικόπεδο βρίσκεται στο Resen και είναι περίπου πέντε εκτάρια. Η τιμή εκκίνησης για δημόσια υποβολή προσφορών ανέρχεται σε 422 ευρώ ως ετήσια μίσθωση. Το μεγαλύτερο αγροτεμάχιο βρίσκεται στο Sveti Nikole με έκταση 241 εκταρίων και η τιμή εκκίνησης για τη μίσθωση είναι 20.691 ευρώ. Τα αγροτεμάχια αυτά προσφέρονται σε εγχώριους παραγωγούς και νομικά πρόσωπα, καθώς και σε ξένες εταιρείες. Μέσω αυτού του έργου, η Κυβέρνηση αναμένει ότι με την προσφορά κεφαλαιουχικών επενδύσεων θα δημιουργηθούν νέες θέσεις απασχόλησης. Εκτός από αυτά τα ελκυστικά αγροτεμάχια μεγαλύτερα από 3 εκτάρια, η Κυβέρνηση προσφέρει μίσθωση γεωργικής γης κάτω των 3 εκταρίων, η οποία βρίσκεται σε μεγαλύτερο υψόμετρο. Ο στόχος αυτού του έργου είναι να αξιοποιηθεί κάθε κομμάτι γης που μπορεί να επιτρέψει τη γεωργική παραγωγή, σύμφωνα με δήλωση του Υπουργού Γεωργίας κ. Ljupcho Nikolovski. Ο Υπουργός ενημέρωσε επίσης ότι, οι συμβάσεις μίσθωσης κρατικής γεωργικής γης τερματίστηκαν με 212 άτομα, τα οποία δεν πλήρωναν το ενοίκιο.

-Οι αγρότες υποχρεούνται να εγγραφούν ηλεκτρονικά για την πληρωμή του φόρου εισοδήματος φυσικών προσώπων σύμφωνα με τον νέο Νόμο

Σύμφωνα με τον τροποποιημένο νόμο περί φόρου εισοδήματος φυσικών προσώπων που αρχίζει να παράγει αποτελέσματα την 1^η Ιανουαρίου 2019, οι αγρότες υποχρεούνται, επίσης, να εγγραφούν ηλεκτρονικά για την πληρωμή του φόρου εισοδήματος φυσικών προσώπων. Αυτή η καινοτομία ενδέχεται να αποτελέσει πρόβλημα για όσους δεν είναι εξοικειωμένοι με την τεχνολογία και τα μηνύματα μέσω ηλεκτρονικού ταχυδρομείου. Ως εκ τούτου, από την αρχή του επόμενου έτους, το Γραφείο Δημόσιων Εισοδημάτων (PRO) θα συμμετάσχει πιο ενεργά εξηγώντας τι αναμένεται να κάνουν, όπως ανέφεραν εκπρόσωποι της PRO σε ενημερωτική εκδήλωση σε που πραγματοποιήθηκε στο Μοναστήρι (Bitola). Σύμφωνα με τον τροποποιημένο νόμο, όσοι κερδίζουν εισόδημα μόνο από τη γεωργία θα δικαιούνται επιστροφές φόρου εισοδήματος φυσικών προσώπων στο τέλος κάθε έτους.

[\(Επιστροφή στα Περιεχόμενα\)](#)

1.5 Βιομηχανικός Τομέας

-Η απόφαση της ΕΕ για την επιβολή ποσοτώσεων στις εισαγωγές χάλυβα και αλουμινίου στην ευρωπαϊκή αγορά προκαλούν ζημιές 100 εκατ. ευρώ στην οικονομία της πΓΔΜ

Σύμφωνα με δηλώσεις του Αντιπροέδρου της Κυβέρνησης αρμόδιου για τις ευρωπαϊκές υποθέσεις κ. Bujar Osmani, την Παρασκευή 21.12.2018, η ΕΕ έστειλε προειδοποιητική επιστολή στην πΓΔΜ για την εισαγωγή μέτρων διασφάλισης, τα οποία πρόκειται να επιβάλλουν οι Βρυξέλλες, ως αποτέλεσμα της πρόσθετης επιβολής δασμών των ΗΠΑ, βάσει των οποίων οι εξαγωγές προϊόντων χάλυβα και αλουμινίου στην ΕΕ υπόκεινται σε περιορισμό. Ειδικότερα, η ΕΕ θα εισαγάγει ποσοτώσεις στις εξαγωγές χάλυβα και αλουμινίου από την πΓΔΜ για μια περίοδο τριών ετών. Όταν οι εξαγωγές υπερβαίνουν την ποσόστωση, οι εταιρείες της πΓΔΜ θα πληρώνουν 25% δασμό για την εξαγωγή χάλυβα και αλουμινίου στις χώρες της ΕΕ. Μέχρι στιγμής, οι εταιρείες από την πΓΔΜ δεν πλήρωναν δασμούς για τα προϊόντα αυτά. Ο κ. Osmani ανέφερε ότι η Κυβέρνηση καταβάλλει κάθε δυνατή προσπάθεια για να απαλλάξει την πΓΔΜ από αυτό το μέτρο. Τα εν λόγω προστατευτικά μέτρα στοχεύουν στην προστασία της εσωτερικής αγοράς της ΕΕ από τον αθέμιτο ανταγωνισμό, μετά τους δασμών που εισήγαγαν οι Ηνωμένες Πολιτείες στην ΕΕ. Σύμφωνα με τον Αντιπρόεδρο κ. Osmani, οι ζημιές που προκαλούνται στην οικονομία της πΓΔΜ από τα μέτρα εκτιμώνται σε περίπου 100 εκατ. ευρώ ετησίως. Επιπλέον, Πολλές εταιρείες της πΓΔΜ δήλωσαν ότι οι ποσοτώσεις θα περιορίσουν τις επιλογές διανομής τους, αναγκάζοντάς τους, ως αποτέλεσμα, να μειώσουν το εργατικό δυναμικό.

[\(Επιστροφή στα Περιεχόμενα\)](#)

1.6 Τομέας Μεταφορών & Επικοινωνιών

-Κατοχύρωση στην Wizz Air της επιδότησης αερομεταφορέα κατόπιν δημόσιας πρόσκλησης υποβολής αιτήσεων για διενέργεια νέων δρομολόγιων από Σκοπία και Αχρίδα

Σύμφωνα με δηλώσεις του Υπουργού Μεταφορών και Επικοινωνιών κ. Goran Sugarevski, η αεροπορική εταιρεία που κέρδισε τον διαγωνισμό για τη χορήγηση οικονομικής υποστήριξης τα επόμενα τέσσερα χρόνια, προκειμένου να εισαγάγει νέα δρομολόγια για το 2019 από τα αεροδρόμια των Σκοπίων και της Αχρίδας είναι η Wizz Air. Η ουγγρική αεροπορική εταιρεία Wizz Air ήταν η μόνη αεροπορική εταιρεία που προσφέρθηκε να διενεργήσει νέους προορισμούς από τα αεροδρόμια των Σκοπίων και της Αχρίδας στην τρίτη πρόσκληση για κρατικές επιχορηγήσεις, όπως συνέβηκε και στις δύο προηγούμενες προσπάθειες (βλ. ως άνω β' & γ' σχετικά). Το δημόσιο άνοιγμα των προσφορών ολοκληρώθηκε την Παρασκευή 21.12.2018. Βάσει των κριτηρίων υποβολής προσφορών, η Wizz Air πρέπει να δημιουργήσει ή / και να διατηρήσει μια βάση με τουλάχιστον ένα αεροσκάφος στα Σκόπια ή την Αχρίδα το αργότερο έως τις 26 Μαρτίου 2019 για τη διάρκεια του προγράμματος χρηματοδοτικής στήριξης. Επιπλέον, ο εν λόγω αερομεταφορέας πρέπει να δρομολογήσει δύο τουλάχιστον δρομολόγια από τα Σκόπια μέχρι τις 26 Μαρτίου 2019 και τέσσερις νέες γραμμές από την Αχρίδα, τις δύο πρώτες μέχρι τα τέλη Μαρτίου του 2019 και τις υπόλοιπες εντός ενός έτους από την έναρξη χορήγησης της κρατικής στήριξης. Η οικονομική στήριξη περιλαμβάνει εφ' άπαξ πληρωμή ύψους 40.000 ευρώ για κάθε νέα διαδρομή που δρομολογήθηκε, καθώς και εννέα ευρώ ανά επιβάτη για κάθε νέο προορισμό από τα Σκόπια για το πρώτο έτος, οκτώ ευρώ κατά το δεύτερο έτος και επτά κατά τη διάρκεια του τρίτου έτους. Από την άλλη πλευρά, ο μεταφορέας θα λάβει δεκατρία ευρώ ανά επιβάτη κατά τη διάρκεια του πρώτου έτους λειτουργίας σε νέα διαδρομή από την Αχρίδα, δώδεκα κατά το δεύτερο έτος και έντεκα ευρώ το τρίτο έτος. Συγχαίροντας την Wizz Air, ο κ. Sugarevski δήλωσε ότι η Κυβέρνηση παρέμεινε αποφασισμένη να προσφέρει υψηλής ποιότητας,

ασφαλή εναέρια κυκλοφορία, προσφέροντας στους πολίτες τη δυνατότητα να ταξιδεύουν σε όλο τον κόσμο σε ευνοϊκές τιμές.

-Εξελίξεις στην κατασκευή κοινού σιδηροδρομικού σταθμού σε συνοριακή διάβαση Tabanovce/ Prešeno

Η Κυβέρνηση της πΓΔΜ σχεδιάζει να το υποβάλει στο πλαίσιο της 4^{ης} πρόσκλησης υποβολής προτάσεων του WBIF το έργο που αφορά στην κατασκευή κοινού σιδηροδρομικού σταθμού, κτηρίων για τις σιδηροδρομικές εταιρείες πΓΔΜ και Σερβίας, αποθήκης και μικρού σταθμού διαχείρισης αποβλήτων υδάτων, καθώς και στην επιμήκυνση του χώρου ελέγχων. Το αίτημα χρηματοδότησης ανέρχεται σε 5,14 εκατ. ευρώ. Το υπόλοιπο ποσό αναμένεται να καλυφθεί από δάνειο που θα χορηγήσει η EBRD.

-Ποιότητας παρεχόμενων υπηρεσιών της Ταχυδρομικής Υπηρεσίας της πΓΔΜ

Σύμφωνα με την ανάλυση της ποιότητας των παρεχόμενων ταχυδρομικών υπηρεσιών της πΓΔΜ από την Υπηρεσία Ταχυδρομικών Υπηρεσιών, από τις 100 ταχυδρομικές αποστολές που πρέπει να παραδοθούν την επόμενη ημέρα, μόνο 62 παραδίδονται έγκαιρα. Η Ταχυδρομική Υπηρεσία της πΓΔΜ παρέδωσε μόλις περίπου 110.000 δέματα στην διάρκεια ενός έτους και από 2.244 υπαλλήλους μόνο 560 είναι ταχυδρομικοί.

(Επιστροφή στα Περιεχόμενα)

1.7 Τομέας Υγείας & Περιβάλλοντος

-Απαγόρευση χρήσης άνθρακα από νοικοκυριά για μείωση της ατμοσφαιρικής ρύπανσης

Στο πλαίσιο της διάσκεψης δωρητών, όπου παρουσιάστηκε ένα διετές πρόγραμμα της Κυβέρνησης της πΓΔΜ για τη μείωση της ατμοσφαιρικής ρύπανσης, ο κ. Jani Makraduli, Υφυπουργός Περιβάλλοντος και Χωροταξίας δήλωσε ότι η Κυβέρνηση προτίθεται να περάσει νόμο για την απαγόρευση χρήσης άνθρακα από τα νοικοκυριά, ως μέτρο μείωσης της ατμοσφαιρικής ρύπανσης στη πΓΔΜ. Επίσης, ανέφερε ότι θα προωθηθεί η παροχή επιδοτήσεων για την επιλογή οικολογικών πηγών θέρμανσης αυξημένης ενεργειακής απόδοσης και την αντικατάσταση των θερμαστών άνθρακα.

-Δωρεάν μάσκες στους χρόνια πάσχοντες για την προστασία τους από την ρύπανση

Η ατμοσφαιρική ρύπανση τις πρώτες ημέρες του Δεκεμβρίου 2018 στα Σκόπια, καθώς και σε άλλες πόλεις της χώρας, ξεπέρασε το επιτρεπόμενο επίπεδο. Σύμφωνα με τα τοπικά μέσα ενημέρωσης, το αρμόδιο Υπουργείο ενημέρωσε ότι, σύμφωνα με τα στοιχεία του Κρατικού Συστήματος Παρακολούθησης της Ποιότητας του Αέρα, το όριο σωματιδίων PM10 τις πρώτες ημέρες του Δεκεμβρίου είχε ξεπεραστεί το όρια σε διάφορα σημεία στα Σκόπια, όπως επίσης και στο Κιτσέβο, στο Κουμανόβο, στο Μιλαδίνοτσι, στη Στρούμιτσα, στο Μοναστήρι (Bitola), στο Τέτοβο και στο Καβανάρτσι. Λόγω αυτής της κατάστασης, το Υπουργείο Περιβάλλοντος και Χωροταξίας εξέδωσε αρκετές συστάσεις στους πολίτες - να χρησιμοποιήσουν τις δημόσιες συγκοινωνίες περισσότερο, να χρησιμοποιήσουν σωστά τις σόμπες ξύλου και να περιορίσουν την κίνηση παιδιών, ηλικιωμένων και χρόνιων ασθενών σε ανοιχτούς χώρους. Ο Υπουργός Υγείας κ. Venko Filipche ανακοίνωσε ότι 43.000 χρόνια ασθενείς πολίτες θα λάβουν δωρεάν μάσκες προστασίας από τη ατμοσφαιρική ρύπανση. Ο κ. Filipche δήλωσε ότι εκτός από αυτούς, ως ομάδα κινδύνου, οι μάσκες θα πρέπει να δίνονται και στα παιδιά και ότι το Υπουργείο εξακολουθεί να εργάζεται για τον προσδιορισμό του αριθμού τους και του τρόπου με τον οποίο οι μάσκες θα μοιράζονται μεταξύ των παιδιών.

-Απαγόρευση σχολικών εκδρομών στις μολυσμένες περιοχές Pelenica, Drachevo

Το Υπουργείο Περιβάλλοντος και Χωροταξίας (MEPP) έστειλε ειδοποίηση στο Υπουργείο Παιδείας και Επιστημών (MES) για την αποφυγή διοργάνωσης σχολικών εκδρομών στις περιοχές Pelenica, Drachevo, θέση στην οποία υπάρχει χώρος υγειονομικής ταφής χωρίς σήμανση και ενδέχεται να περιέχει το καρκινικό συστατικό λιντάνιο (lindane), που προέρχεται από το παρακείμενο εργοστάσιο OHIS. Το Υπουργείο Περιβάλλοντος ανακοίνωσε ότι μέχρι το τέλος του έτους θα περιφράξει τον χώρο για τον οποίο υπάρχει υποψία ότι βρίσκονται αποθήκες με 8.000 τόνους τοξικού λινδανίου. Σύμφωνα με την Υφυπουργό Περιβάλλοντος και Χωροταξίας κα Ana Petrovska, η Κυβέρνηση και το αρμόδιο Υπουργείο έχει θορυβηθεί και θα ενεργήσει σύμφωνα με το άρθρο 42 του νόμου για τα τοξικά απόβλητα, που εξουσιοδοτεί το Υπουργείο Περιβάλλοντος και Χωροταξίας ως εποπτικό όργανο, μέχρι να αποδειχθεί ο κίνδυνος. Πρόσθεσε ότι αυτό απαιτεί χρόνο και πόρους, τουλάχιστον για να φράξει το χώρο, όπου εκτιμάται ότι βρίσκεται η προβληματική τοποθεσία. Πρόκειται για μια ακατοίκητη περιοχή, η οποία ωστόσο βρίσκεται κοντά σε ένα μοναστήρι, όπου συνηθίζεται

να πραγματοποιούνται σχολικές εκδρομές. Με άλλα λόγια, αρχικά, η κα Petrovska ανέφερε ότι είναι αναγκαίο μέχρι το τέλος του έτους να αποφεύγεται η επίσκεψη σε αυτή την περιοχή μέχρι να υπάρξει συγκεκριμένη ειδοποίηση. Το φυτοφάρμακο λινδάνιο που βρέθηκε σε αυτή την περιοχή προέρχεται από το εργοστάσιο OHS και ήταν θαμμένο από τους εργαζόμενους σε μεγάλες και μικρές αποθήκες στην περιοχή του εργοστασίου. Εκτιμάται ότι υπάρχουν μεταξύ 40-50.000 τόνων μολυσμένου εδάφους με λιντάνιο.

-Ekosvest: Όχι στην κατασκευή μικρών Υ/Η σταθμών σε προστατευόμενες περιοχές και εθνικά πάρκα

Ο μη κυβερνητικός οργανισμός «Ekosvest» που υποστηρίζεται από το CEE Bankwatch Network θέλει να σταματήσει η κατασκευή μικρών υδροηλεκτρικών σταθμών σε προστατευόμενες περιοχές και εθνικά πάρκα, ισχυριζόμενοι ότι οι κακές πρακτικές κατασκευής και οι παραβιάσεις των περιβαλλοντικών κανονισμών οδήγησαν στην καταστροφή των κοιτών ποταμών, διαταραγμένα οικολογικά συστήματα, μειωμένα επίπεδα ύδατος και παγιδευμένα αποθέματα ιχθύων. (περισσότερα βλ. στο κεφάλαιο 1.1 του παρόντος)

(Επιστροφή στα Περιεχόμενα)

1.8 Άλλες ειδήσεις επιχειρηματικού ενδιαφέροντος

-Νέα φορολογική νομοθεσία στην πΓΔΜ (από 1^η Ιανουαρίου 2019)

Μετά από 10ετή εφαρμογή μειωμένου ενιαίου συντελεστή φόρου εισοδήματος σε ποσοστό 10%, το Υπουργείο Οικονομικών της πΓΔΜ προχωράει το σχέδιο νόμου για την προοδευτική προσωπική φορολογία που θα αρχίσει να ισχύει από την 1^η Ιανουαρίου 2019. Ο στόχος της εν λόγω φορολογικής μεταρρύθμισης, σύμφωνα με τον Υπουργό κ. Tendonski, είναι η δημιουργία ενός πιο δίκαιου φορολογικού συστήματος. Οι προτεινόμενες διατάξεις θα οδηγήσουν στις ακόλουθες κύριες αλλαγές ως προς το φόρο εισοδήματος φυσικών προσώπων στη χώρα: **α)** Εισαγωγή **δύο** φορολογικών επιπέδων και ποσοστών. Θα εφαρμοστεί συντελεστής φόρου εισοδήματος φυσικών προσώπων 18% για το τμήμα του εισοδήματος που υπερβαίνει τα 90.000 MKD/περίπου €1.463 το μήνα (ή 1.080.000 MKD ετησίως/ περίπου €17.550). Το ποσό μέχρι 90.000 MKD το μήνα θα συνεχίσει να φορολογείται με 10%. Στην πραγματικότητα, η φορολογική μεταρρύθμιση εισάγει μια πρόσθετη φορολογική κατηγορία που φορολογείται με επιπλέον 8% για το μέρος των εσόδων που υπερβαίνει τα 90.000 MKD το μήνα. Αναμένεται ότι για τους περισσότερους πολίτες ο φορολογικός συντελεστής θα παραμείνει 10% λόγω του σχετικά υψηλού ορίου για πρόσθετο φόρο εισοδήματος. Το Υπουργείο δήλωσε ότι επιλέχθηκε το εν λόγω όριο επειδή επηρεάζει μόνο το 1% του συνολικού πληθυσμού, που διαθέτει υψηλό εισόδημα. Σημειώνεται ότι τα ως άνω θα ισχύουν για τα κέρδη από την απασχόληση, καθώς και τα έσοδα από συντάξεις, ανεξάρτητη δραστηριότητα και δικαιώματα. **β)** Μεταβολή φορολογίας εισοδήματος από δικαιώματα ιδιοκτησίας, μίσθωμα και κεφάλαιο. Τα έσοδα από τα δικαιώματα βιομηχανικής ιδιοκτησίας, από μίσθωση και υπομίσθωση, καθώς και τα έσοδα από κεφάλαια, κεφαλαιακά κέρδη, κέρδη από τυχερά παιχνίδια, ασφάλιστρα και άλλα έσοδα φορολογούνται με ενιαίο συντελεστή 15%, σε αντίθεση με τον ισχύοντα φορολογικό συντελεστή 10%. Ο νέος συντελεστής θα αρχίσει να ισχύει από την 1^η Ιανουαρίου 2019. **γ)** Εισαγωγή φορολογίας τόκων. Μετά από πολλαπλές καθυστερήσεις στην εισαγωγή φορολογίας σε τραπεζικούς τόκους, οι τόκοι από καταθέσεις που υπερβαίνουν τα 15.000 MKD/περίπου €244 ετησίως θα φορολογούνται με 15%. Ωστόσο, η διάταξη αυτή θα ισχύσει μόνο από την 1^η Ιανουαρίου 2020. Επισημαίνεται ότι υπάρχουν πολλά αναπάντητα ερωτήματα σχετικά με τον τρόπο με τον οποίο ο νέος αυτός φόρος θα εφαρμοστεί τεχνικά. Επίσης, σημειώνεται ότι θα εισπραχθεί φόρος 15% επί του εισοδήματος από χρεόγραφα από το 2020. **δ)** Αλλαγή της έκπτωσης φορολογικής βάσης για έσοδα από ενοίκια. Επί του παρόντος, εφαρμόζεται έκπτωση 30% της βάσης του ακαθάριστου φόρου εισοδήματος (για επιπλωμένες μονάδες) και έκπτωση 25% (για τις μη επιπλωμένες μονάδες). Τα ποσοστά 30% και 25% θα μειωθούν στο 15% και 10% αντίστοιχα, αρχής γενομένης από το 2019. Ο νέος νόμος για τον φόρο εισοδήματος φυσικών προσώπων αναμένεται να υποβληθεί στο Κοινοβούλιο προς έγκριση έως τα τέλη του 2018 και να τεθεί σε ισχύ από την 1^η Ιανουαρίου 2019, με εξαίρεση τις διατάξεις με καθυστερημένη ημερομηνία έναρξης ισχύος.

-Επιχειρήσεις ελληνικών και μεικτών συμφερόντων μεταξύ πιο κερδοφόρων επιχειρήσεων στην πΓΔΜ

Έξι επιχειρήσεις ελληνικών ή μεικτών συμφερόντων περιλαμβάνονται στον κατάλογο των πενήντα πιο κερδοφόρων επιχειρήσεων στην πΓΔΜ (εξαιρουμένων των τραπεζών), το 2017, που δημοσίευσε προσφάτως το εδώ οικονομικό περιοδικό 'Kapital', βασιζόμενο σε στοιχεία του κεντρικού μητρώου εταιρειών της χώρας. Στην υψηλότερη θέση μεταξύ των επιχειρήσεων ελληνικών & μεικτών συμφερόντων κατατάσσεται η τιμεντοβιομηχανία **'USJE'** του ομίλου **'TITAN'** (9^η θέση στη γενική κατάταξη με καθαρά κέρδη 17,8 εκατ.

ευρώ), ενώ ακολουθούν οι εταιρείες 'Pivara Skopje' (αναψυκτικά - ποτά), 'AKTOR' (κατασκευαστική), 'Mermeren Kombinat' (εξόρυξη μαρμάρου), 'Veropoulos' (αλυσίδα υπεραγορών) και 'ΟΚΤΑ' (πετρελαιοειδή). Αξιοσημείωτη αύξηση κερδών (205,9%) κατέγραψε η 'Mermeren Kombinat' (της 'Παυλίδης Μάρμαρα - Γρανίτες'). Αντιθέτως, η 'ΟΚΤΑ' (του ομίλου ΕΛ.ΠΕ.), μετά την εντυπωσιακή αύξηση της κερδοφορίας της το 2016 (408%), σημείωσε πτώση της τάξης του 38,6%. Στις επιχειρήσεις ελληνικών ή μεικτών συμφερόντων αντιστοιχεί το 10,7% των συνολικών κερδών των πενήντα πιο κερδοφόρων εταιρειών (64,9 από 608,8 εκατ. ευρώ). Πέραν των ελληνικών επιχειρήσεων, στην πρώτη θέση της κατάταξης βρίσκεται και φέτος η βρετανικών συμφερόντων 'Johnson Matthey', εταιρεία κατασκευής καταλυτών (96,8 εκατ. ευρώ κέρδη). Ακολουθούν η δημόσια εταιρεία αυτοκινητοδρόμων (84,2 εκατ. ευρώ κερδοφορία) και η εγχώρια εταιρεία 'Sasa' (δραστηριότητες εξόρυξης με 42,3 εκατ. κέρδη). Στις τριάντα πρώτες εταιρείες περιλαμβάνονται πέντε επιχειρήσεις του ενεργειακού τομέα, μεταξύ των οποίων η αυστριακών συμφερόντων 'EVN', διαχειριστής του μεγαλύτερου μέρους του δικτύου διανομής ηλεκτρικής ενέργειας και προμηθευτής της πλειονότητας των μικρών και μεσαίων καταναλωτών και η 'TE-TO', συμφερόντων L. Lebedev, με κύρια δραστηριότητα τη λειτουργία μονάδας παραγωγής ηλεκτρικής και θερμικής ενέργειας, συνδυασμένου κύκλου (CCPP), η οποία τροφοδοτεί το κεντρικό σύστημα θέρμανσης της πόλης των Σκοπίων.

-Ο ελάχιστος μισθός καλύπτει ένα τρίτο του κόστους της ζωής στην πΓΔΜ

Η ένωση των σωματείων της πΓΔΜ (SSM) δημοσίευσε έκθεση με τις τελευταίες εκτιμήσεις του μηνιαίου κόστους καταναλωτή για μια οικογένεια για τον Νοέμβριο 2018, το οποίο υπολογίζεται σε 32.545 δηνάρια (λίγο πάνω από 500 ευρώ) και που είναι υψηλότερο από το μέσο καθαρό μισθό των 24.355 δηναρίων (396,5 ευρώ). Σύμφωνα με την SSM, ο ελάχιστος μισθός 12.165 δηνάρια (200 ευρώ) καλύπτει περίπου το 37% του ελάχιστου κόστους διαβίωσης στη χώρα. Τα τρόφιμα και τα ποτά είναι η μεγαλύτερη καταναλωτική δαπάνη, η οποία εκτιμάται στα 13.486 δηνάρια το μήνα, ενώ οι μηνιαίοι λογαριασμοί κοινής ωφέλειας, όπως η ηλεκτρική ενέργεια και η θέρμανση προσθέτουν 10.000 δηνάρια, αφήνοντας μόνο ένα μικρό ποσό για ρούχα ή ταξίδια. Σύμφωνα με την SSM, ο εργαζόμενος που λαμβάνει μέσο μισθό μπορεί να καλύψει μόνο το 75% του κόστους ζωής για την οικογένειά του. Ο κ. Mile Boskon από την Επιχειρηματική Συνομοσπονδία αναφέρει ότι, η κακή διαβίωση είναι ο κύριος κινητήριος μοχλός της μετανάστευσης από τη πΓΔΜ και καλεί την Κυβέρνηση να αλλάξει τη ρυθμιστική της προσέγγιση και να μειώσει το κόστος της επιχειρηματικής δραστηριότητας στη χώρα, ως τον μόνο τρόπο για να αποκατασταθεί η εμπιστοσύνη στο σύστημα και να βελτιωθεί το βιοτικό επίπεδο.

(Επιστροφή στα Περιεχόμενα)

2. Οικονομικές ειδήσεις

-Στο 3% ο ρυθμός αύξησης του ΑΕΠ της πΓΔΜ (γ' τρίμηνο 2018)

Σύμφωνα με επίσημα στοιχεία της εδώ Κρατικής Στατιστικής Υπηρεσίας, η οικονομία της πΓΔΜ αυξήθηκε κατά 3% σε ετήσια βάση το γ' τρίμηνο 2018, φθάνοντας τα 172,067 δισ. δηνάρια (3,2 δισ. Δολ. / 2,8 δισ. Ευρώ) σε τρέχουσες τιμές, σημειώνοντας ελαφρά υποχώρηση σε σχέση με το προηγούμενο τρίμηνο (3,1%). Κινητήριος μοχλός της ανοδικής πορείας του ΑΕΠ ήταν και αυτό το τρίμηνο η ιδιωτική κατανάλωση, η οποία αυξήθηκε κατά 5%. Σε τομεακό επίπεδο, επισημαίνεται η συνέχιση της ανοδικής τάσης του εμπορίου (χονδρικού και λιανικού), των μεταφορών και των υπηρεσιών διαμονής και εστίασης (κατά 9,4%). Ο κατασκευαστικός τομέας κινήθηκε, όμως και πάλι πτωτικά, καθώς υποχώρησε κατά 2,6%. Οι εξαγωγές αγαθών και υπηρεσιών αυξήθηκαν κατά 16,4% κατά την εξεταζόμενη περίοδο, ενώ οι εισαγωγές αυξήθηκαν κατά 12,6%. Η τελική κατανάλωση των νοικοκυριών της πΓΔΜ αυξήθηκε κατά 4,1% ετησίως τον Ιούλιο-Σεπτέμβριο 2018. Ο ακαθάριστος σχηματισμός κεφαλαίου μειώθηκε κατά 8,5% το γ' τρίμηνο τ.ε.. Το β' τρίμηνο τ.ε., ο ακαθάριστος σχηματισμός κεφαλαίου μειώθηκε κατά 16,4% σε ετήσια βάση. Υπενθυμίζεται ότι η πΓΔΜ σημείωσε μηδενική οικονομική ανάπτυξη πέρσι.

-Έγκριση προϋπολογισμού 2019 από τη Βουλή της πΓΔΜ

Μετά από τριήμερη συζήτηση, την Παρασκευή 21.12.2018 υιοθετήθηκε από τη Βουλή της πΓΔΜ ο προϋπολογισμός του 2019, με 61 ψήφους υπέρ και 15 κατά και ενεκρίθηκε ο νόμος για την εκτέλεσή του. Τα έσοδα του προϋπολογισμού για το επόμενο έτος υπολογίζονται σε 210,8 δισ. δηνάρια (3,42 δισ. ευρώ), ενώ οι δαπάνες ανέρχονται σε 228,5 δισ. δηνάρια (3,71 δισ. ευρώ). Ο προϋπολογισμός βασίζεται σε πρόβλεψη για

αύξηση του Ακαθάριστου Εγχώριου Προϊόντος (ΑΕΠ) κατά 3,2% το 2019, παρουσιάζοντας έλλειμμα ισοδύναμο προς 2,5% του ΑΕΠ, μειωμένο κατά 0,2 ποσοστιαίες μονάδες σε σύγκριση με το 2018. Το ποσοστό πληθωρισμού διαμορφώνεται σε 2,0%. Σύμφωνα με δηλώσεις του Υπουργού Οικονομικών κ. Τεντονσκι, ο προϋπολογισμός του 2019 στοχεύει στην τόνωση της αύξησης του ΑΕΠ, στην εξασφάλιση καλύτερου βιοτικού επιπέδου στους πολίτες, στη διασφάλιση της κοινωνικής δικαιοσύνης, στην ενίσχυση του κράτους δικαίου καθώς και στην επιτάχυνση των ενταξιακών διαδικασιών της χώρας σε ΕΕ/NATO. Επεσήμανε ότι, το χαμηλότερο έλλειμμα αντανάκλα τη δέσμευση της Κυβέρνησης για δημοσιονομική εξυγίανση, ακολουθούμενη από περαιτέρω δημοσιονομική πειθαρχία. Οι συνολικές δαπάνες ύψους 228,5 δισ. δηνariών, σύμφωνα με τον Υπουργό κ. Τεντονσκι, θα εκταμιευθούν για την υποστήριξη της εθνικής οικονομίας και των έργων υποδομής, καθώς και για την επιτάχυνση της ένταξης της χώρας στην ΕΕ και το NATO. Η χρηματοδότηση των κεφαλαιουχικών επενδύσεων προϋπολογίζεται σε περίπου 26 δισ. δηνάρια (περίπου 422,5 εκατ. ευρώ). Για το 2019 προβλέπεται δικαιότερη φορολογία, αύξηση των μισθών των εργαζομένων στην υγειονομική περίθαλψη, στην εκπαίδευση, την δημόσια διοίκηση, καθώς και των υπαλλήλων της άμυνας. Εισάγονται, επίσης, περαιτέρω κίνητρα απασχόλησης και επενδύσεων, καθώς και σημαντικοί πόροι για μεταρρυθμίσεις κοινωνικής πρόνοιας, προσχολικής ηλικίας και συνταξιοδοτικών συστημάτων. Οι βουλευτές των κυβερνώντων κομμάτων θεωρούν τον προϋπολογισμό του 2019 ως αναπτυξιακό, ενώ οι νομοθέτες της αντιπολίτευσης τον χαρακτηρίζουν μη ρεαλιστικό.

[\(Επιστροφή στα Περιεχόμενα\)](#)

3. Διεθνείς Οικονομικές Σχέσεις

-Βουλγαρική αναπτυξιακή βοήθεια συνολικού ύψους περίπου 900 χιλ leva προς χώρες Βαλκανίων και Καυκάσου

Το Υπουργικό Συμβούλιο της Βουλγαρίας συμφώνησε στις 5 Δεκεμβρίου τ.ε να συνάψει συμφωνίες επιχορήγησης για έργα στη Βοσνία-Ερζεγοβίνη, τη πΓΔΜ, την Μολδαβία και τη Γεωργία. Τα κονδύλια ανέρχονται σε 877.303 λέβα και χορηγούνται βάσει της επίσημης αναπτυξιακής βοήθειας και της ανθρωπιστικής βοήθειας, σύμφωνα με κυβερνητική δήλωση. Τα έργα θα αφορούν τους τομείς της υγείας, της εκπαίδευσης και της σύγχρονης τεχνολογίας. Αυτές περιλαμβάνουν τον εξοπλισμό για ένα κέντρο μετανάστευσης (Βοσνία-Ερζεγοβίνη), ένα κέντρο για παιδιά με αυτισμό (πΓΔΜ), ένα θεραπευτικό συγκρότημα για παιδιά με αναπηρία (Γεωργία) και υπολογιστές για 19 σχολεία (Μολδαβία). Η χρηματοδότηση θα παρασχεθεί από τα εγκεκριμένα κονδύλια του προϋπολογισμού του Υπουργείου Εξωτερικών, τα οποία προορίζονται για την Επίσημη Αναπτυξιακή Βοήθεια και την Ανθρωπιστική Βοήθεια.

[\(Επιστροφή στα Περιεχόμενα\)](#)

4. Ευρωπαϊκή προοπτική

-Εθνική Επιτροπή Επενδύσεων πΓΔΜ (Σκόπια, 28 Νοεμβρίου 2018)

Συνεκλήθη στις 28 Νοεμβρίου τ.έ., στα Σκόπια, η Εθνική Επιτροπή Επενδύσεων της πΓΔΜ, υπό τον αρμόδιο για τις ευρωπαϊκές υποθέσεις Αντιπρόεδρο της Κυβέρνησης, κ. Β. Osmani, στην οποία συμμετείχαν, μεταξύ άλλων, ο αρμόδιος για την οικονομία Αντιπρόεδρος της Κυβέρνησης, κ. Κ. Angjushev και ο επικεφαλής του Τμήματος συνεργασίας της εδώ Αντιπροσωπείας της ΕΕ, κ. Ν. Bertolini. Ο Αντιπρόεδρος κ. Osmani ευχαρίστησε την Ευρωπαϊκή Ένωση και τους άλλους Διεθνείς Χρηματοδοτικούς Οργανισμούς για την οικονομική στήριξη που παρέχουν στην πΓΔΜ και σημείωσε ότι μέσω του Επενδυτικού Πλαισίου Δυτικών Βαλκανίων (WBIF) έχουν επενδυθεί συνολικά 112,8 εκατ. ευρώ σε 29 έργα στη χώρα. Ενημέρωσε, δε, ότι στο πλαίσιο της 3ης πρόσκλησης υποβολής επενδυτικών προτάσεων του WBIF η πΓΔΜ έχει υποβάλει δύο αιτήματα χρηματοδότησης συνολικής αξίας 23 εκατ. ευρώ, τα οποία έλαβαν πολιτική έγκριση στη Σύνοδο Κορυφής ΕΕ - Δυτικών Βαλκανίων, στη Σόφια (17.05.2018) και **αναμένεται να εγκριθούν και τυπικά από την Κατευθυντήρια Επιτροπή του WBIF**, τον Δεκέμβριο τ.έ. Πρόκειται για τα ακόλουθα έργα: (α) **Κατασκευή του νέου αυτοκινητοδρόμου Gostivar – Kičeno** συνολικής έκτασης 42 χλμ. (στα Δυτικά της χώρας): Το αίτημα χρηματοδότησης, ύψους 20,3 εκατ. ευρώ, αφορά στο τμήμα Bukojcani – Kičeno (13 χλμ.). Το υπόλοιπο έργο σχεδιάζεται να χρηματοδοτηθεί με δάνειο 80 εκατ. ευρώ από την Ευρωπαϊκή Τράπεζα Ανασυγκρότησης και Ανάπτυξης (EBRD) και 6 εκατ. ευρώ από τον κρατικό προϋπολογισμό. (β) **Ανακατασκευή και διαπλάτυνση της εθνικής οδού Kriva Palanka – Deve Bair (σύνορα με Βουλγαρία – Βορειοανατολικά της χώρας):** Το

αίτημα χρηματοδότησης ανέρχεται σε 2,6 εκατ. ευρώ. Το έργο σχεδιάζεται να χρηματοδοτηθεί, επίσης, με δάνειο 10 εκατ. ευρώ από την EBRD και 1,5 εκατ. ευρώ από τον κρατικό προϋπολογισμό.

Ο Αντιπρόεδρος κ. Angjushen εξέφρασε επίσης τις ευχαριστίες του για την παρεχόμενη χρηματοδοτική στήριξη στην πΓΔΜ και σημείωσε ότι υπάρχουν σημαντικά περιθώρια βελτίωσης ως προς την απορρόφηση των διαθέσιμων κονδυλίων από πλευράς πΓΔΜ. Τόνισε, δε, ότι η Κυβέρνηση αποδίδει ιδιαίτερη σημασία στην άρτια τεκμηρίωση των προτάσεων χρηματοδότησης και στην ορθή διαχείριση των εγκριθέντων έργων. Ο κ. Bertolini ενημέρωσε ότι η **ΕΕ έχει επενδύσει συνολικά 1,2 δισ. ευρώ στην πΓΔΜ**, εκ των οποίων 450 εκατ. ευρώ αφορούν σε χρηματοδοτική στήριξη και τα υπόλοιπα σε δάνεια. Επεσήμανε, ωστόσο, ότι το ποσοστό απορρόφησης των κονδυλίων IPA 2014-2020 από την πΓΔΜ, σε επίπεδο υλοποίησης έργων, είναι το χαμηλότερο της τελευταίας δεκαετίας και περιορίζεται σε μόλις 2%. Απέδωσε το χαμηλό επίπεδο απορρόφησης στο διπλό έλλειμμα διοικητικής ικανότητας και κυβερνητικού ελέγχου και σημείωσε ότι είναι σημαντικό να τεθούν σαφείς προτεραιότητες ως προς τις ανάγκες χρηματοδοτικής στήριξης, οι οποίες θα προκύψουν από την ορθή λειτουργία των τομεακών ομάδων εργασίας. Μέχρι στιγμής, **στο πλαίσιο του WBIF**, έχουν εγκριθεί **για την πΓΔΜ 7 έργα** στον τομέα της **ενέργειας** (αξίας 15,37 εκατ. ευρώ), **12 έργα στις μεταφορές** (αξίας 85,41 εκατ. ευρώ), **8 έργα κοινωνικής πολιτικής** (αξίας 11,35 εκατ. ευρώ) και **2 έργα διαχείρισης αποβλήτων υδάτων** (αξίας 752 χιλ. ευρώ). Το μεγαλύτερο μέρος εξ αυτών αποτελεί παροχή τεχνικής βοήθειας (συνολικού προϋπολογισμού 30,88 εκατ. ευρώ), ενώ μόνο **δύο έργα** αφορούν σε **κατασκευή υποδομών** (συνολικού προϋπολογισμού 82 εκατ. ευρώ). Πρόκειται για την **ηλεκτρική διασύνδεση πΓΔΜ - Αλβανίας** (Μοναστηρίου - Ελμπασάν) με γραμμή τάσης 400 kV (βλ. ε' σχετ.) και για το δεύτερο τμήμα της **σιδηροδρομικής σύνδεσης πΓΔΜ – Βουλγαρίας** (34 χλμ.), Beljakovce - Kriva Palanka.

-Συνάντηση Συντονισμού Δωρητών για την ατμοσφαιρική ρύπανση στην πΓΔΜ (Σκόπια 10.12.2018)

Πραγματοποιήθηκε χθες η πρώτη Συντονιστική Συνάντηση των Δωρητών για την αντιμετώπιση της ατμοσφαιρικής ρύπανση στην πΓΔΜ, υπό την προεδρία κ. Bujar Osmani, Αντιπροέδρου της Κυβέρνησης αρμόδιου για τις Ευρωπαϊκές Υποθέσεις και Εθνικού Συντονιστή IPA (NIPAC). Στην συνάντηση συμμετείχαν ο Υπουργός Περιβάλλοντος και Χωροταξίας κ. Sadulla Duraku και ο Υφυπουργός κ. Jani Makraduli, εκπρόσωποι των Πρεσβειών δωρητών-χωρών, της εδώ Αντιπροσωπείας της Ευρωπαϊκής Ένωσης καθώς και άλλων Διεθνών Οργανισμών, Υπουργείων και υπηρεσιών. Ο κ. Osmani εξήγησε πως ο στόχος της συνάντησης είναι αφ' ενός η παρουσίαση του κυβερνητικού προγράμματος για τη μείωση της ατμοσφαιρικής ρύπανσης στη πΓΔΜ και αφ' ετέρου η διερεύνηση του ενδιαφέροντος χορηγών να στηρίξουν τις κυβερνητικές προσπάθειες και να συμπληρωθούν οι οικονομικοί και ειδικοί πόροι. Η Κυβέρνηση δεσμεύεται να μειώσει την ατμοσφαιρική ρύπανση στα Σκόπια στο 50% και στο 30% - 50% στις άλλες πόλεις, μέχρι το 2020. Μέσω του παρόντος προγράμματος προσδιορίζονται οι μεταρρυθμιστικές δραστηριότητες που πρέπει να αναληφθούν για την επίτευξη του συγκεκριμένου στρατηγικού στόχου. Για την επιτυχή εφαρμογή αυτών των δραστηριοτήτων ο κ. Osmani υπογράμμισε ότι απαιτούνται πολιτική βούληση, γνώση, ικανότητα και πόροι, καθώς και αποτελεσματική διαχείριση και παρακολούθηση. Ο Υπουργός κ. Duraku εξήγησε ότι η ατμοσφαιρική ρύπανση στη πΓΔΜ αποτελεί σοβαρή ανησυχία, ιδίως στις μεγαλύτερες αστικές περιοχές, με τις μεγαλύτερες πηγές εκπομπών να εντοπίζονται: στην θέρμανση των νοικοκυριών, στην παραγωγή ενέργειας, στη βιομηχανία και στις οδικές μεταφορές. Ο Υφυπουργός κ. Jani Makraduli, και Πρόεδρος της Διατμηματικής Ομάδας Εργασίας για την Ατμοσφαιρική Ρύπανση παρουσίασε το κυβερνητικό πρόγραμμα για τη μείωση της ατμοσφαιρικής ρύπανσης. Το σχέδιο υπό τον τίτλο «Καθαρός Αέρας» προβλέπει τη μείωση των εκπομπών από θέρμανση οικιακής χρήσης, Μεταφορές, Βιομηχανία, Κατασκευές (κτίρια, δρόμοι), εγκαταλειμμένες αστικές εκτάσεις (μετατροπή τους σε χώρους πρασίνου), απόβλητα (καύση απορριμμάτων). Για την υλοποίηση του στόχου προβλέπονται παράλληλα: Νομοθετικές αλλαγές, δημόσια εκστρατεία, βελτίωση ελέγχων, ενίσχυση επιθεώρησης.

-Συνάντηση Zaev-Mogherini: Βήματα προόδου στη διαδικασία της ευρω-ολοκλήρωσης

Σύμφωνα με Makfax, κατά τη συνάντηση Zaev-Mogherini στις Βρυξέλες, το συμπέρασμα είναι ότι η πΓΔΜ έχει επιστρέψει στο σωστό δρόμο προς την ΕΕ και έκανε πολλά βήματα προόδου στη διαδικασία της ευρω-ολοκλήρωσης. Μετά τη συνάντηση η κα Federica Mogherini δήλωσε ότι, αν η πΓΔΜ συνεχίζει να σημειώνει πρόοδο με αυτό το ρυθμό, αν η συμφωνία των Πρεσπών υλοποιηθεί και αν η εφαρμογή των βασικών προτεραιοτήτων της μεταρρύθμισης συνεχιστεί, μέρος του χαμένου χρόνου μπορεί να αντισταθμιστεί και η χώρα θα αρχίσει διαπραγματεύσεις με την ΕΕ τον Ιούνιο 2019. Χαιρέτησε την τολμηρή και χωρίς αποκλεισμούς πολιτική ηγεσία του Πρωθυπουργού Zaev και της Κυβέρνησης για το επιτυχές κλείσιμο των

προβλημάτων με τους γείτονες, τη μεταρρυθμιστική διαδικασία, μέσω του «Σχεδίου 18», και την υιοθέτηση του νόμου περί αμνηστίας. Στη συνάντηση τονίστηκε η σημασία της επιτυχούς ολοκλήρωσης της διαδικασίας ψηφοφορίας των συνταγματικών τροποποιήσεων για την εφαρμογή της συμφωνίας Πρεσπών. Υπογραμμίστηκε επίσης, η σημασία της εφαρμογής των βασικών μεταρρυθμίσεων, ειδικά στο δικαστικό σώμα, προκειμένου οι διαπραγματεύσεις με την ΕΕ να ξεκινήσουν το Ιούνιο 2019. Από πλευράς του ο κ. Zaev ευχαρίστησε την κα Mogherini, καθώς και τον Πρόεδρο του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου κ. Donald Tusk, για την υποστήριξη που έλαβε η πΓΔΜ το 2018 και για τη στρατηγική της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για τα Δυτικά Βαλκάνια, που δίνει μια σαφή προοπτική για την ένταξη στην ΕΕ.

[\(Επιστροφή στα Περιεχόμενα\)](#)

5. Ειδήσεις γενικού ενδιαφέροντος

-Δείκτη Διαβατηρίων 2018: 36^η θέση η πΓΔΜ στην παγκόσμια κατάταξη (visa-free)

Σύμφωνα με την έκθεση του Δείκτη Διαβατηρίων του 2018, το διαβατήριο της πΓΔΜ επιτρέπει στους κατόχους του να εισέλθουν σε 77 χώρες και να αποκτήσουν αυτόματες εισόδους κατά την άφιξή τους από 41 χώρες, ενώ απαιτούνται θεωρήσεις για 80 χώρες. Μεταξύ των χωρών της περιοχής, το ελληνικό διαβατήριο είναι το πιο ισχυρό και σε παγκόσμια βάση κατατάσσεται 5^ο. Το διαβατήριο της Σλοβενίας κατατάσσεται στο 7^ο, της Βουλγαρίας 10^ο, της Κροατίας 11^ο, και ακολουθεί της Σερβίας 31^η, του Μαυροβουνίου 38^ο, της Βοσνίας - Ερζεγοβίνης 40^ο, της Αλβανίας 43^ο, ενώ στη χειρότερη θέση είναι του Κοσσυφοπεδίου 81^ο. Τα Ηνωμένα Αραβικά Εμιράτα διαθέτουν, σήμερα, το ισχυρότερο διαβατήριο στον κόσμο, με ελεύθερη πρόσβαση (visa-free) σε 113 χώρες, ενώ τα διαβατήρια της Σιγκαπούρης και της Γερμανίας μοιράζονται την δεύτερη θέση στην παγκόσμια κατάταξη για το 2018, επιτρέποντας visa-fee πρόσβαση σε 127 χώρες σε όλο τον κόσμο. Στο τέλος του καταλόγου τα λιγότερο ισχυρά διαβατήρια είναι του Ιράκ και του Αφγανιστάν, επιτρέποντας την πρόσβαση χωρίς θεωρήση μόνο σε 32 και 29 χώρες αντίστοιχα.

-Έρευνα CIKP: 77% των νέων θέλουν να μεταναστεύσουν

Μια δημοσκόπηση που διεξήγαγε το ερευνητικό κέντρο CIKP έδειξε ότι το 77% των νέων ηλικίας 15 έως 29 ετών σκέφτονται να μεταναστεύσουν, κυρίως προς ορισμένες χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Σύμφωνα με δήλωση της κας Marija Risteska από το CIKP, υπάρχουν μόνο λίγοι μηχανισμοί που ανταποκρίνονται στις ανάγκες των νέων και τους εμπλέκουν στη λήψη αποφάσεων ή τους αναγνωρίζουν ως συμμετέχοντες στην κοινωνία. Σύμφωνα με την έρευνα που επικεντρώνεται στο ζήτημα της κινητικότητας των νέων, η πιθανότητα να προσχωρήσει η πΓΔΜ προς την Ευρωπαϊκή Ένωση δεν θα επηρεάσει αυτή τη τάση, αλλά θα επηρεάσει τον τύπο των νέων μεταναστών. Στην παρουσίαση των αποτελεσμάτων η κα Risteska ανέφερε ότι, η ευρωπαϊκή ολοκλήρωση δεν θα επηρεάσει άμεσα την μετανάστευση, αλλά θα αυξήσει το ανθρώπινο κεφάλαιο, πράγμα που σημαίνει ότι οι νέοι θα μπορούν να αποκτήσουν καλύτερη εκπαίδευση, δεξιότητες και γνώσεις στις ευρωπαϊκές χώρες. Ο Αναπληρωτής Υπουργός Παιδείας κ. Petar Atanasov παρακολούθησε την παρουσίαση της έκθεσης και ανέφερε ότι η Κυβέρνηση εργάζεται για τη βελτίωση της ποιότητας της εκπαίδευσης και την εφαρμογή της, ελπίζοντας ότι αυτό θα βοηθήσει τους νέους να είναι πιο επιτυχημένοι στην καριέρα τους.

-Μείωση των χρεώσεων για συμβολαιογραφικές υπηρεσίες και υπηρεσίες εκτέλεσης προβλέπουν οι τροποποιήσεις των σχετικών νόμων

Με την πρόταση της Κυβέρνησης, υιοθετήθηκαν τροποποιήσεις στο Νόμο περί Συμβολαιογράφων και στο Νόμο περί επιβολής των αποφάσεων, οι οποίες προβλέπουν σημαντική οικονομική ανακούφιση για όλους τους πολίτες που διεξάγουν διαδικασίες ενώπιον των συμβολαιογράφων και των εκτελεστικών γραφείων. Οι νόμοι προβλέπουν την υιοθέτηση νέων τιμολογίων και την κατάργηση 16 διατιμήσεων. Το συμβολαιογραφικό κόστος θα πρέπει να είναι 10% του κύριου χρέους, αλλά όχι περισσότερο από 500 δηνάρια. Πρόκειται για την εφαρμογή προεκλογικής δέσμευσης του SDSM για μείωση του κόστους των πολιτών και την οικοδόμηση μιας έντιμης και δίκαιης κοινωνίας, σύμφωνα με δηλώσεις του βουλευτή του κυβερνώντος κόμματος κ. Vancheva.

[\(Επιστροφή στα Περιεχόμενα\)](#)

6. Εκδηλώσεις και εκθέσεις

-«KALIMERA Food Festival»: Ελληνικό brunch με την κοινότητα των οικονομικών διπλωματών στην πΓΔΜ (Σκόπια, 12.12.2018)

Το Γραφείο ΟΕΥ Σκοπίων διοργάνωσε στις 12 Δεκεμβρίου 2018 εκδήλωση τύπου «brunch» με ελληνικά προϊόντα διατροφής, υπό τον τίτλο «KALIMERA Food Festival», η οποία απευθυνόταν στην εδώ διπλωματική κοινότητα. Η εν λόγω πρωτοβουλία εντάσσεται στο πλαίσιο των δράσεων εξωστρέφειας 'Window to Greece', με στόχο την προώθηση και προβολή ελληνικών προϊόντων και υπηρεσιών σε στοχευμένο καταναλωτικό κοινό. Η συγκεκριμένη δράση πραγματοποιήθηκε σε αίθουσα του ξενοδοχείου τεσσάρων αστέρων 'Panoramika Design & Spa', στα Σκόπια και συμμετείχαν περί τα 35 άτομα, μεταξύ των οποίων στελέχη των εδώ Αρχών, και των εδώ Πρεσβειών της Βοσνίας-Ερζεγοβίνης, της Βουλγαρίας, της Γερμανίας, της Ελβετίας, των ΗΠΑ, της Ολλανδίας, της Ουγγαρίας, της Ουκρανίας, της Ρωσίας, της Σουηδίας και της Τσεχίας, καθώς και στελέχη της αρμόδιας Δ/σης για την Οικονομική Διπλωματία του Υπουργείου Εξωτερικών της πΓΔΜ. Την εκδήλωση τίμησε, επίσης, με την παρουσία του ο Επικεφαλής του Γραφείου Συνδέσμου, Πρέσβης Δ. Γιαννακάκης. Στο χώρο της εκδήλωσης υπήρχε ειδική εκθεσιακή προθήκη για την προβολή και τον δειγματισμό διαφόρων ελληνικών τροφίμων και ποτών όπως: ποικιλία γαλακτοκομικών και τυροκομικών προϊόντων, χυμοί, ζυμαρικά και ρύζι, σνακς (π.χ. χαλβάς, σοκολάτες), ελαιόλαδο, πάστα ελιάς (διαφόρων ειδών) και τυποποιημένες σαλάτες. Εκπρόσωπος της εταιρείας 'Όλυμπος' παρευρίσκειτο στο χώρο και παρουσίαζε στους προσκεκλημένους τα προϊόντα της εταιρείας που διατίθενται στην εδώ αγορά, μέσω αλυσίδων λιανικής πώλησης. Οι συμμετέχοντες είχαν επίσης την ευκαιρία να δοκιμάσουν μία ευρύτατη ποικιλία παραδοσιακών εδεσμάτων της ελληνικής κουζίνας, παρασκευασμένων κυρίως από ελληνικές πρώτες ύλες, ενώ τους προσφέρθηκε ούζο, ως το πλέον χαρακτηριστικό ελληνικό ποτό. Καθ' όλη τη διάρκεια της εκδήλωσης, προβαλλόταν σε γιγαντοοθόνη οπτικοακουστικό υλικό του Ελληνικού Οργανισμού Τουρισμού (ΕΟΤ), ενώ στο χώρο ήταν διαθέσιμο έντυπο τουριστικό προωθητικό υλικό του ΕΟΤ και της Περιφέρειας Αττικής, για το οποίο οι προσκεκλημένοι επέδειξαν ιδιαίτερο ενδιαφέρον. Φωτογραφικό υλικό από τα ελληνικά τρόφιμα και το χώρο της εκδήλωσης δημοσιεύθηκε στην ιστοσελίδα της εδώ ε/φ 'Nezavisen Vesnik' (<https://nezavisen.mk/mk/vesti/2018/12/111735/>). Χορηγοί της εκδήλωσης ήταν η εταιρεία τροφίμων 'Όλυμπος' η αλυσίδα υπεραγορών 'VERO' και το ξενοδοχείο 'Panoramika Design & Spa'.

Το Γραφείο ΟΕΥ προτίθεται όπως διοργανώσει παρόμοιου χαρακτήρα εκδήλωση, υπό τον τίτλο «KALIMERA Food Festival» και για την εδώ επιχειρηματική κοινότητα, εντός του πρώτου εξαμήνου του 2019.

Η Προϊσταμένη

Παγόνα Λάρδα
Σύμβουλος ΟΕΥ Α'

*Το Γραφείο ΟΕΥ-Σκοπίων
σας εύχεται*

**ΧΡΟΝΙΑ ΠΟΛΛΑ
και
ΕΥΤΥΧΙΣΜΕΝΟ & ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΚΟ ΤΟ 2019**

Happy New Year

**Warm wishes for a happy, prosperous & creative
New Year
2019!**

**Liaison Office of Hellenic Republic
in Skopje
Office for Economic
& Commercial Affaires**

**Betty Larda, Economic & Commercial Counsellor
Michail Charokopos, Economic & Commercial Secretary
Aneta Cvetkovska, Local expert**